మంత్రగాడు

ఆ కొండలమీద విషపు పాములు జాస్తి. ఏటా అయిదారు వేల మంది పాము కాటుతో చస్తూ ఉంటారు. అప్పుడప్పుడూ కొందరు ఉద్రేకం గల కుర్ర వాళ్ళు పాముల వేటకు బయలుదేరి సామాన్యంగా ఇళ్ళకు తిరిగి రారు.

ఆ ప్రాంతాల మంత్రాలువేసి పాముకాట్లు నయం చేసేవాళ్ళున్నారు గాని, నిజంగా పాము విషం శరీరంలో ప్రవేశించిన తరవాత మంత్రం ఏమీ చెయ్యలేదు. అదృష్టవశాత్తు నూటికి ఎనభై పాముకాట్లు గోరుగిచ్చు లాంటివి. అటువంటి కాట్లమీద ఏ మంత్రమైనా అమోఘంగా పనిచేస్తుంది.

అర్జునుడు పద్దెనిమిది, పందొమ్మిదేళ్ళ కుర్రవాడు; అందకాడు; కష్టపడి పనిచేసేవాడు, చాలా పట్టుదలా, న్యాయబుద్ధి కలవాడు. వాడు పసివాడై

ఉండగా వాడి అన్న పాముకాటుతో చచ్చిపోయినాడు. ఇటీవల వాడి తలిదండ్రు లిద్దరూ నెల రోజులు తేడాగా పాములవాత పడ్డారు.

వాడికి మొదటినుంచీ పాములంటే ప్రీతి. ఎన్నడూ వాటి జోలికి పోయి ఎరగడు. తోటి కుర్రాళ్లు పాముల వేటకు బయలుదేరుతుంటే ఏదో సాకుచెప్పి వాళ్ళవెంట వెళ్ళకుండా తప్పించుకునేవాడు. తను ఒంటరిగా వుండగా పాము కంటబడితే ఏమీ చేసేవాడు కాదు.

ఒకసారి అర్జునుడు నలుగురు స్నేహితులతో పొద్దుకూకే వేళకు ఇళ్ళకు తిరిగి వస్తుండగా దారిలో ఒక బూడిదరంగు పాముపిల్ల— మూరెడు పొడుగుది— దారి పక్కన ఉన్న ఒక దుబ్బులోకి పోతూ కనిపించింది.

వెంటనే నలుగురు కుర్రాళ్ళూ దుబ్బును కమ్ముకుని కర్రలతో దుబ్బును నాలుగువేపులా అదిలించారు. పాము బయటికి రాగానే నలుగురి కర్రలు నడుము మీద పడినై. అప్పుడా క్షుద్రప్రాణి తలఎత్తి నలుగురికేసి చూసింది. అది నలుగురి మొహాలూ గుర్తుంచుకుని దేవుడి దగ్గిర వర్ణించటానికే ప్రయత్నిస్తున్నదో "నేను మీకేం చేశాను? నా ప్రాణంతో మీరేం చేసుకుంటారు?" అని వాళ్ళని అడుగుతున్నదో అర్జునుడికి అర్థం కాలేదు. అది తన చిన్న కళ్ళతో ఒకరి తరవాత ఒకర్ని చూసి ఏమీ అనక పోవటం చూస్తుంటే అర్జునుడి కడుపు తరుక్కుపోయింది. దాన్ని పూర్తిగా చంపక వినోదం చూస్తున్న కుర్రాళ్లే విష సర్పాలో, వాళ్ళచేత నడుం విరగగొట్టించుకున్న ఆ క్షుద్రప్రాణే విషసర్పమో వాడి కర్థం కాలేదు. వాడు చప్పున ముందుకొచ్చి తన లావుపాటి కర్రతో దాని తల చితక పొడిచేశాడు.

ఇది జరిగిన మూడు రోజులదాకా అర్జునుడికి ఆ నీరెండలో ఆ పాము చూపే జ్ఞాపకం వచ్చి రొమ్ముల్లో బిగబట్టినట్టుండేది.

పాము మనిషిని చంపటంలోనూ, మనిషి పామును చంపటంలోను తేడా ఏమిటి; పాము మనిషి నించి తప్పించుకు పోవటానికే ప్రయత్నిస్తుంది. మనిషి పామును చంపటానికే చూస్తుంటాడు. ఎట్లాగో చచ్చే మనిషి పాముకాటువల్ల చస్తే మాత్రమేం? మనిషిచేత పడకపోతే పాముకు చావులేదు. అది ఎన్ని వందల ఏళ్ళనా్న బతుకుతుంది.

ఇటువంటి వేదాంతం అవలంబించిన అర్జునుడు తల్లి చావుతో పూర్తిగా మారిపోయినాడు. పాములూ మనుష్యులవంటి ప్రాణులే అనే తత్వం వాడికి తప్పుగా తోచింది. అవి మరో జాతి కనకనే దేవుడు వాటికీ, మనుష్యులకూ వైరం పెట్టాడు. మనుష్యులూ, పాములూ ఒకరి ప్రాణం ఒకరు తీసుకోవటానికి

పుట్టారు. పాములు మాత్రమే మనుష్యులను చంపుతూ మనుష్యులు పాముల జోలికి పోవటం మానితే ప్రపంచంలో మనుష్యులు లేకుండా పోయి పాములే మిగులుతై....అదీకాక తల్లి లేక పోవటం ఏమిటో పాముకేం తెలుసు? పాములు తమ తల్లులు చచ్చిపోతే వాటి కోసం రాత్రిళ్ళు నిద్రపోకుండా ఏడవగలవా? అటువంటి తుచ్ఛ ప్రాణులుంటేనేం, పోతేనేం? ఈ కొండలమీద ఒక్క పాము కూడా లేకుండా పోతే జీవితం ఎంత ఆనందంగా ఉంటుంది! ప్రపంచం స్వర్గమై పోదూ?

ఆలోచించినకొద్దీ అర్జునుడికి పాముల్ని నిర్మూలించటం సాధ్యంగానే కనిపించింది. ఇది ఒక మనిషి జీవితం యావత్తూ ధారపొయ్యదగిన పని. దీనికి తోడు కూడా అక్కర్లేదు. నలుగురు కలిసి చంపేది ఒక్కొక్క పామునే. అందులో ఎవడన్నా అజాగర్త మనిషి ఉంటే వాడికేమన్నా జరగ్గానే మిగిలిన వాళ్ళందరికీ నిరుత్సాహం కలుగుతుంది. కనక ఈ పనికి తను స్వయంగా, ఒంటరిగా పూనుకోవాలి.

అర్జునుడు తన సొంత పన్లమీద విరక్తి పుట్టి ఉదయం లేచింది లగాయతూ పొద్దూకే వరకూ పాముల వేట ప్రారంభించాడు. వాడు పాముల మీద పట్టిన పగ ఏ పామూ ఎవడిమీదా పట్టి ఉండదు. రోజుకు అధమం నాలుగైదు పాముల్నన్నా కొట్టంది ఇంటికొచ్చేవాడు కాడు. ఒక్కోరోజు పది పన్నెండు పాముల్ని కూడా పొట్టన పెట్టుకునేవాడు. ఆ రోజుకారోజు వాడికి పాముల మీద పగ జాస్తి అయిందిగాని తగ్గలేదు.

చిత్రమేమిటంటే వాడి పాముల వేట మొదలు పెట్టిన తరవాత వాడికి పాముల మీద ఎంత అసహ్యం ఏర్పడిందో మనుష్యుల మీదా అంత అసహ్యం ఏర్పడింది. ప్రతి మనిషీ జానెడు బెత్తెడు పురుగుకు లోకువగా కనిపించాడు. తను ఒక్కడే వాటికి నిజమైన మొగుడు. సరిగా తిండీ, పోషణా లేక తనకు పిశాచపు మొహం పడుతున్నా తన జీవితమే వాడికి వ్యర్థ జీవితం కానట్టూ, మిగిలిన మానవ జీవితాలన్నీ వ్యర్థ జీవితాలయినట్టూ తోచింది.

ఈ మనస్థితి జబ్బుతో కూడుకున్నదనీ తాత్కాలికమైనదనీ అర్జునుడు కని పెట్టలేదు.

ఆ మంత్రగాడు చాలా దూరదేశంనించి వస్తున్నాడు. వాడికీ ప్రాంతాలు కొత్త. వాడు ఉంటూవచ్చిన దేశంలో మంత్రగాళ్ళకు బతుకుతెరువు లేకుండా పోతున్నది. వాడు కేవలం మంత్రాలేకాక కొన్నికొన్ని మాయలుకూడా నేర్చిన వాడు కావటంవల్ల అక్కడివాళ్ళు వాడిమీద కక్షకట్టి వాడికి చోటులేకుండా చెయ్యటానికి ఉపక్రమించారు. మంత్రగాడు బతకనేర్చినవాడు కనక పెందలాడే తన కూతురిని వెంటబెట్టుకుని మకాం ఎత్తాడు.

మంత్రగాడూ, వాడి కూతురూ ఎన్నోవారాలు ప్రయాణం చేశారు. ఎన్నో ఊళ్ళు, దేశాలూ, నదులూ, కొండలూ దాటారు. కాని వాళ్ళకి ఎక్కడ నిలిచిపోవటానికి మనస్కరించలేదు. ఆఖరుకు ఈ ప్రాంతపు కొండలమీదికి రాగానే మంత్రగాడి కూతురు ప్రాణం లేచివచ్చినట్టయింది. ఆమె ఉల్లాసానికి అక్కడి ప్రకృతి సౌందర్యమే కారణమో, లేక అప్పుడే ప్రారంభమవుతూన్న వసంతశోభే కారణమో తెలీదు. కాని మంత్రగాడు ఈ ప్రాంతాల కొంతకాలం ఉండిపోవటానికి తన మనస్సులో ఒక తాత్కాలిక తీర్మానం చేసుకున్నాడు.

ఒకనాటి మిట్ట మధ్యాహ్నం వేళ తండ్రి కూతుళ్ళిద్దరూ ఒక నీటి మడుగు దగ్గిర రొట్టెలుతిని నీళ్లుతాగి చెట్టనీడన విశ్రమించారు. త్వరలోనే మంత్రగాడికి కాస్త కునుకు పట్టింది. వాడి కూతురు మటుకు ఏమాత్రమూ అలసత తోచక సన్నగా పాడుకుంటూ రాళ్ళగుట్టలు ఎక్కి దిగటం మొదలుపెట్టింది.

అకస్మాత్తుగా పాట ఆపి ఆపిల్ల తనకళ్ళను తానే నమ్మలేనట్టు చూడ సాగింది. అంతదూరాన ఒక పెద్ద బండరాయి నీడలో ఒక కుర్రవాడు నిద్ర పోతున్నట్టు పడి ఉన్నాడు. ఆ పిల్ల గబగబా రాళ్ళమీద గెంతుకుంటూ కుర్రవాణ్ణి సమీపించింది. దగ్గరనించి చూస్తే అతని నోటివెంట నురుగు కనిపించింది. అతని రొమ్ము నిశ్చలంగా ఉంది. తాకిచూస్తే అతని శరీరం మంచుకుండ మాదిరిగా ఉంది.

ఆ పిల్ల అతన్ని భుజం పట్టుకుని కదిలించింది. అతని పెదిమల మధ్యగా మరికొంచెం నురుగువచ్చింది గాని ఇంకేమీ రాలేదు. అతని మొహంగాని, శరీరంగాని వివర్ణం కాలేదు.

అర్జునుడు కళ్ళుతెరిచి చూసేటప్పటికి అతనికి ఒక గడ్డంవాడి మొహమూ, ఒక పడుచుపిల్ల మొహమూ కనిపించినై.

"ఏం జరిగింది? నేనెక్కడున్నాను? నన్ను పురుగుముట్టింది!" అన్నా డర్జునుడు.

"నీకేమీ ఫరవాలేదు. మానాన్న నిన్ను బతికించాడు!" అన్నది మంత్ర గాడి కూతురు.

"నీకేమీ ప్రాణభయంలేదు. మీ యిల్లెక్కడ?" అన్నాడు మంత్రగాడు.

"నాకిల్లూ వాకిలీ ఏమీలేదు. నా కెవరూలేరు....మీరిద్దరూ నన్ను బతి కించారా? నాకు ప్రాణదానం చేశారా? మీరుణం ఎట్లా తీర్చుకోగలను?" అన్నా డర్జునుడు.

మంత్రగాడి మొహాన ఆశాభంగం కనిపించింది.

"పోనీ ఈ ప్రాంతాల గొప్పవాళ్ళ నెవరినన్నా ఎరుగుదువా?" అన్నాడు మంత్రగాడు.

"గొప్పవాళ్ళెవరో నాకుతెలీదు. కాని ఇక్కడ అందర్నీ ఎరుగుదును. నాకు ప్రాణదానం చేసిన దేవుడివి! నేను నీరుణం ఎట్లా తీర్చుకోను? ఈ క్షణం లగాయతు నేను తీసివిడిచే ప్రతిశ్వాసా మీదే! నా ఒంట్లో ఉన్న శక్తిలో ప్రతి అణువూ మీదే! నన్ను మీ యిష్టంవచ్చినట్టు ఆజ్ఞాపించండి!" అన్నా డర్జునుడు.

మంత్రగా డాలోచించాడు. అంతకుపూర్వం తనవల్ల లాభాలు పొందామని నమ్మినవాళ్ళు చాలామంది ఉన్నారుగాని తన కింతగా కృతజ్ఞత కనపరిచిన వాళ్ళెవరూలేరు.

"పోనీ, పాపం, నీ కిల్లూ వాకిలీ తల్లీ తోడూ లేరంటున్నావుగనక నావెంటే ఉండు. నాకు తోడుగా ఉందువుగాని!" అన్నాడు మంత్రగాడు.

అర్జునుడు మంత్రగాడి కాళ్ళమీద పడ్డాడు. వాడి కి ప్రపంచంలో ఈ మంత్రగాడుతప్ప ఇంకెవ్వరూ లేరనిపించింది. చచ్చిపోయిన తన తల్లీ, తండ్రీ, తనచేత చచ్చిన పాములూ పూర్వజన్మకు చెందినవిగా తోచినై. వాడు మంత్రగాడివెంట ఉండటానికి సమ్మతించాడు.

మంత్రగాడు ఆ ప్రాంతాలనే బిచాణా వేశాడు. అర్జునుడు తన కొత్త యజమానిని ఆ పరిసరాల పదిమైళ్ళలోపుగా ఉన్న ప్రతి మనిషికీ పరిచయం చేశాడు. మంత్రగాడి మహత్యంలో అందరికీ విశ్వాసం కలిగింది. చచ్చిపోయిన అర్జునుణ్ణి మంత్రగాడు మరి బతికించలా?

అర్జునుడు మంత్రగాడికి సకలోపచారాలు చేసేవాడు. ఇంటిపని యావత్తు చేసేవాడు, వంటచేసేవాడు, కట్టెలు కొట్టేవాడు, మందులు నూరేవాడు, ఒళ్ళు పట్టేవాడు. ఈ చాకిరిలో తన శరీరం ఎంత హూనమవుతుంటే అర్జునుడి కంత ఆనందంగా ఉండేది.

తన యజమాని మాయలను గురించి అర్జునుడు చాలాకాలం తెలుసుకోలేదు. మంత్రగాడిమీద తనకు మొట్టమొదటి సందేహం కలిగినప్పుడు దాన్ని చప్పున అణుచుకున్నాడు. సందేహం రూఢి అయిన తరవాత తన ప్రాణదాతను విమర్శించడం తన ధర్మం కాదనుకున్నాడు.

క్రమంగా మంత్రగాడిలో ఉన్న మహత్యం యావత్తు మాయేనని తెలిసిపోయినప్పుడు అర్జునుడి కాశ్చర్యం కలిగింది. ఈ మాయలవాడు తనను చావు నుంచి ఎలా తప్పించాడు. తనమీద పారిన మంత్రం ఇతరులు కొందరిమీద పారటం లేదెందుకు?

ఈ మంత్రగాడిమీద ఆ ప్రాంతాలవాళ్ళకింకా గురితగ్గలేదు. అక్కడి మంత్రగాళ్ళుకూడా ఈ మంత్రగాడికింకా దాసోహమంటున్నారు. దానికి కారణం మరేమీలేదు. అక్కడి మంత్రగాళ్ళు ఈ మంత్రగాడి మాదిరిగా మాయలెరుగరు.

ఈ మాయలు సాధించటానికి మంత్రగాడు అర్జునుణ్ణి సాధనంగా వినియోగించసాగాడు. అర్జునుడి అంతరాత్మ ఆ పనులు చెయ్యటానికి ఎదురుతిరిగింది.

కాని, నేను చెయ్యననటానికి తన కేమిహక్కుంది? తన ప్రాణమూ శరీరమూ — సమస్తానికీ తన యజమానేగా అధిపతి?....అమాట అని ఈ మంత్రగాడికోసం తన కయినవాళ్ళందరిమీదా తను అత్యాచారం చెయ్యటం ఎట్లా?

ఈ సమస్య అర్జునుడికితేలలేదు. కాని అర్జునుడు మంత్రగాడిమీద తిరుగుబాటు చెయ్యక వాడు చెప్పినదల్లా అమిత అయిష్టంగా చేస్తూవచ్చాడు. ఇప్పుడు అర్జునుడు యజమానికి చేసే సేవ హృదయపూర్వకమైనదికాదు.

మొదట్లో మంత్రగాణ్ణి దేవుడల్లే చూసిన జనం ఏ కారణంచేతనో ఇప్పుడు వాడంటే దడుచుకుంటున్నారు. వాడికి కోపం తెప్పించినవాళ్ళ ఇళ్ళు కాలిపొయ్యేవి. వాళ్ళ పశువులు మాయమైపోయి, వాటి తాలూకు కళేబరాలు ఎక్కడో కనిపించేవి. అక్కడక్కడా మనుష్యులు ఆశ్చర్యకరమైన చావులు చస్తున్నట్టుకూడా ఒక పుకారు పుట్టింది.

అర్జునుడితో కూడా పూర్వపరిచితులు వెనుకటంత చనువుగా మాటలాడటంలేదు. వాణ్ణిచూసి భయపడ్డట్టు కనిపిస్తున్నారు. ఒకరిద్దరు మంత్రగాడిని గురించి వాడితో చెప్పుకుని ఏడిచినప్పుడు అర్జునుడి గుండె అవిసిపోయింది.

తన మూలంగానే ఈ మంత్రగాడి కీప్రదేశంలో స్థావరం చిక్కింది. వీణ్ణి అందరికీ పరిచయం చేసినవాడు తనే. వీడిప్పుడు ప్రజలమీద ప్రయోగిస్తున్న మహాశక్తికి మూలకారణం కూడా తనే. మహామారివస్తే జనం ఎట్లా ఖిన్నులైపోతారో అట్లావున్నారు మంత్రగాడి మూలాన ప్రజలు.

తన పునర్జన్మ ఇంత తుచ్ఛపుజన్మ అయిందేం? ఈ పరిస్థితుల్లో తన ధర్మం ఏమిటి? తనను ఈ సంఘం కోల్పోయింది, తను సాక్షాత్తు చచ్చిపోయినాడు. ఇప్పుడు బ్రతికున్న తను సంపూర్ణంగా మంత్రగాడిసొత్తు.

"నాతో ఏమీ చెప్పకండి. నేను వెనకటి అర్జునుణ్ణిగాను. మంత్రగాడే నా ప్రాణాధిదేవత, నా యజమాని. ఆయనమీద ఎటువంటి అపనిందలూ నా చెవిన పడరాదు" అని తనతో మాటలాడినవాళ్ళకు సమాధానం చెప్పా డర్జునుడు.

ఈ లోపుగా అర్జునుడి జీవితంలో మరో ప్రతిబంధకం ఏర్పడ్డది. మంత్ర

గాడి కూతురు అర్జునుణ్ణి మోహించింది. వాడి ప్రేమను అజ్ఞాపించింది. అర్జునుడు ఆపిల్లను మోహించలేదు. కాని మంత్రగాడి ఆజ్ఞలు శిరసావహించినట్టే ఆమె ఆజ్ఞలూ శిరసావహించాడు.

ఆపిల్ల ప్రణయం బహుచిత్రంగా ఉండేది. ఆమెకు అంతలో కోపం వచ్చేది, అంతలో జాలికలిగేది, అంతలో కామోద్రేకం కలిగేది. అంతలోనే విరక్తి కలిగేది! ఆమె వాణ్ణి ఆధారం చేసుకుని కామతృప్తి కలిగించుకున్నప్పుడైనా ఆమె మోహం పగమాదిరిగా ఉండేదిగాని ప్రేమ మాదిరిగా ఉండేదికాదు. ఆమె తనను ఆలింగనం చేసుకున్నా, చెంపమీద కొట్టినా, తనతో గంటలకొద్దీ మాట్లాడకుండా కూర్చున్నా, గంటల తరబడి తనతో సోదిచెప్పినా అర్జునుడికి తేడా లేనట్టే ఉండేది. ఆమె వికారాలు అర్జునుడి ఆత్మలో ఎటువంటి చైతన్యమూ కలిగించలేకపోయేవి.

అదీకాక అర్జునుడి ప్రాణం ఆ పాములవాడి కూతురు. ఆ గుడ్డిపిల్ల మీద ఉంటూ వచ్చింది. దాన్ని వాడు చాలా పసితనంనించీ ఎరుగును. వాడి జన్మకు ప్రణయం అదే. అది, పాపం, కళ్ళులేని పిల్ల. దాన్ని చూసినప్పుడు ఎవడి గుండెగాని కరగకుండా ఎట్లా ఉంటుంది? అది ఎవర్నీ ఒక పౌరుషమైన మాట అని ఎరగదు. దాని చెయ్యిపట్టుకుని చెట్లమధ్యగా నడిపించటంకన్న ఆనందం ఏమిటో అర్జును డూహించలేకపోయినాడు. నువు ముళ్ళకంచెల్లోకి తీసుకుపోయినా ఒప్పుకున్నదానికంటె నీకు దగ్గిర మనిషి ఎవరు? నువు తనకు ఎటువంటి ఆపదా కలక్కుండా కాపాడతావని మనస్ఫూర్తిగా నమ్మటంకంటే ఆడది నిన్నెట్లా ప్రేమించగలదు? నువు వెళ్ళిపోతానంటే అది చేతివేళ్ళతో నీ మొహం తడివి, వర్ణించటానికి వీల్లేని విషాదకరమైన నవ్వొకటి నవ్వి మళ్ళీ ఎప్పుడొస్తావు అని అడిగితే నీ ప్రాణం ఎట్లా తటతటలాడుతుంది? ఏ మనిషిగాని గుడ్డిపిల్లకోసం ప్రాణాలిచ్చినట్టు రెండు కళ్ళున్న మనిషికి ప్రాణం ఎట్లా ఇవ్వగలడు!

మంత్రగాడి బానిసత్వంవల్ల తన ఆత్మకు కలిగే బాధకు గుడ్డిపిల్ల సావాసమే విరుగుడనిపించింది అర్జునుడికి.

మంత్రగాడి కూతురు అర్జునుణ్ణి అనుమానించసాగింది. వాడు ఉన్నట్టుండి మాయమై జాములతరబడి కనిపించక, ఎక్కడినుంచో చాటంత మొహంతో ప్రత్యక్షమౌతాడు. వాడి మొహం అట్లా వికసించి ఉండటంచూస్తే దానికి మండిపొయ్యేది. వాడి ఇష్టంలేకుండా వాడివల్ల తను ఆనందం పొందటమే ఆపిల్లకెక్కువ ఇష్టం. వాడి మొహాన కొంచెంగా సంతోషచ్ఛాయ కనిపిస్తే దానికి వాడిమీద చెప్పరాని అసహ్యం పుట్టేది.

పి డెక్కడికిపోయి ఏంచేస్తున్నదీ ఆరా తియ్యాలని మంత్రగాడి కూతురుకు బాగాపుట్టింది. అది త్వరలోనే గుడ్డిపిల్ల రహస్యం కాస్తా తెలుసుకున్నది.

"నువు గుడ్డిపిల్లను చూడటానికి మళ్ళీవెళ్ళు చెబుతాను!" అన్నది మంత్ర గాడి కూతురు.

అర్జునుడు దానికేసి వింతగాచూచి జవాబివ్వలేదు.

"ఈసారి మళ్ళీ దానిదగ్గిరికి పోతావా?" అన్నది మంత్రగాడి కూతురు మళ్ళీ.

"పోతాను. ఏం పోతే?"

"పోయి దానితో ఏం చేస్తావు?"

"మాట్లాడతాను. దాన్ని చెయ్యి పట్టుకుని నడిపిస్తాను."

"నన్నిప్పుడు చెయ్యి పట్టుకుని నడిపించు,"

మారు మాట్టాడకుండా అర్జునుడు దాన్ని చెయ్యి పట్టుకు నడిపించ సాగాడు. అది అంతలో బుద్ధి చలించి, ఎంతో వికారం పుట్టించే అపేక్షతో "నన్నిట్లా నడిపిస్తుంటే నీకు చాలా సంతోషంగా లేదూ?" అన్నది.

"లేదు" అన్నాడు అర్జునుడు సంగ్రహంగా.

మంత్రగాడి కూతురు చర్రున కోపం తెచ్చుకొని, " ఆ గుడ్డిముండను పట్టుకుంటే ఉండే ఆనందం నన్ను పట్టుకుంటే నీ కెందుకు లేదు?" అని అడిగింది.

"ఏమో! నిన్ను పట్టుకు నడిపించటం అర్థం లేదు. నీకు కళ్ళున్నైగా!" అన్నాడు అర్జునుడు.

"నువ్వింక గుడ్డిదాన్ని చూడటానికి వీలులేదు. అది నా ఆజ్ఞ. మా నాన్న నీ ప్రాణం రక్షించాడు. నీ ప్రాణమూ, శరీరమూ అన్నీ మావి!"

దాని నోటివెంట ఆమాట వింటుంటే అర్జునుడికి చెప్పరాని అసహ్యం వేసింది. అవన్నీ తను అందించిన ముక్కలే.

"ఆజ్ఞ అయితే ఏదన్నా పని చెయ్యమనాలి. ఏమీ చెయ్యవద్దనటం ఆజ్ఞ కాదు." అన్నాడు అర్జునుడు.

"ఆజ్ఞే."

"కాదు."

"అయితే నువు గుడ్డిదాని దగ్గిరికిపోయి సుఖంగా ఉండు. అని నన్ను ఆజ్ఞాపించమన్నావా?"

"నీతో వాదించి ఏం లాభం?"

"ఆఁ? నీ కళ్ళెంత నెత్తికొచ్చినై! ఎటువంటి పాపిష్ఠివేళ నీ శవం నా కంటబడ్డదో గాని! ఛీ. నీ మొహం చూస్తేనే అన్నం వెఘ్ళకొస్తుంది. పో, నా యెదట్నించి" అని మంత్రగాడి కూతురు ఈసడించుకున్నది.

తన కూతురు చెప్పిన చాడీలన్నీ విన్నమీదట మంత్రగాడికి మహా కోపం వచ్చింది. వాడు అర్జునుణ్ని పట్టుకుని ఝాడించేశాడు.

"నేను నీ ప్రాణదానం చేశానని నీ కింకా కృతజ్ఞత ఉన్నదనుకున్నాను. నీ అంత కృతఘ్నుణ్ణి నే నెక్కడా చూడలేదు. నీకు నా విద్యలన్నీ చెప్పి నా అంతవాడిని చేద్దామనుకున్నందుకు నా కూతుర్ని ధిక్కరించి మాటలాడతావా? ఇంత అహంకరించి మాటలాడటానికి నీ కూపిరి పోసిందెవర్రా?" అని ఉరిమాడు మంత్రగాడు.

అర్జునుడి గుండె లవిసినై. కొంతకాలం బానిసత్వంలో ఉన్న మీదట వాడి మనోదార్ఢ్యం మట్టి కొట్టుకుపోయింది. కాని వాడి అంతరాత్మ ఇంకా బొత్తిగా చచ్చిపోలేదు.

"మీరు నన్ను బతికించినప్పుడు ప్రాణంకన్న ఎక్కువయింది లేదను కున్నాను. ఇప్పుడు చూస్తే అన్నీ ప్రాణంకన్న ఎక్కువగానే కనిపిస్తున్నై. నా వాళ్ళు.... నన్ను చిన్నప్పు డెత్తుకుని ఆడించినవాళ్ళు.... నాకు రోగం వస్తే సేవ చేసినవాళ్లు నా మూలంగా సుఖమంటే ఏమిటో మరిచిపోయినారు. ఇదేనా నా ప్రాణం ఘనత? నా ప్రాణం రక్షించామంటున్నారు. దానివల్ల నాకు బాధేగాని సుఖం కలగలేదు. నా ప్రాణంతో మీ కేమన్నా ప్రయోజనం ఉంటే ఈ క్షణం పుచ్చుకోండి. లేదా నన్ను ఆ రోజున కనికరించే ప్రాణం రక్షించారు గనుక అట్లాగే కనికరించి ఇప్పుడు నన్ను వెళ్ళిపోనివ్వండి. నే నెంత ప్రయత్నించి ఏం లాభం? మీ ఋణం ఎట్లాగూ తీర్చుకోలేను!" అన్నా డర్జునుడు దైన్యంతో.

మంత్రగాడు చప్పున తన వైఖరిమార్చి, "పిచ్చివాడా, నేను నిన్ను కనికరించకనా? నీ మంచి కోసమే చెబుతున్నాను. నువ్వు పొగరుగా ప్రవర్తిస్తు న్నావని కోప్పడ్డాను గాని నీకు బాధ కలిగించటం మటుకు నా ఉద్దేశమా? నువ్వెక్కడికీ పోనక్కరలేదు, నా దగ్గిరే ఉండు" అన్నాడు. తెగేదాకా లాగటం మంచిది కాదని వాడెరుగును.

ఆరోజు సాయంకాలం మంత్రగాడి కూతురు తండ్రి ఏం బోధించాడో ఏమో, అర్జునుడితో చాలా మంచిగా "నా మొహం ఎటువంటిదో నువ్వెరగవు కదా! నువ్వు చచ్చినట్టు పడి ఉండటం చూచినప్పుడే నిన్ను మోహించాను." అన్నది.

ఆ ముక్కలు పదేపదే స్మరించుకుంటూ పడుకున్న అర్జునుడికి అర్ధరాత్రి వేళ వాటి అంతరార్థం బోధపడింది. పాము కాటుకు తను వికారంగా అయిపో లేదు. పాము విషం తన ఒంట్లో ప్రవేశించనేలేదు. నిజంగా పాము విషంతో చచ్చినవాణ్ని ఏ ఆడది మోహిస్తుంది?....దొంగముండా కొడుకు. తనకు ప్రాణ దానం చేసినట్టు నటిస్తున్నాడు. తను ఎటువంటి మాయలో చిక్కాడూ? ఈ మంత్రగాణ్ని ఇక్కడ ఉంచెయ్యటం తన వాళ్ళకెంత ఉపకార మనుకున్నాడూ? ఆ ఉపకారం ఎందుకు లభించలేదో తన కిప్పు డర్థమయింది.

ఇప్పుడు తన ధర్మం ఏదో అర్జునుడికి తెలిసివచ్చింది. తనవాళ్ళ కి మంత్రగాడి పీడ వదిలించే బాధ్యత తనమీదే ఉంది ...

అర్ధరాత్రివేళ "మాఁవా, మాఁవా" అనే పిలుపు వినిపించి పాములవాడు బయటికొచ్చి అర్జునుణ్ణి చూచి ఆశ్చర్యపోయినాడు.

"నువు నిన్న పొద్దున వట్టిన కోడెతాచొకసారి ఇయ్యి మాఁవా!" అన్నా డర్జునుడు.

పాములవాడు అర్జునుడి వంక ఒక క్షణం ప్రశ్నార్థకంగా చూసి లోపలికి పోయి బుట్టతెచ్చి ఇచ్చాడు.

అర్జునుడు బుట్ట చంకన పెట్టుకుని తిరిగి మంత్రగాడి ఇంటికి వచ్చేశాడు. మంత్రగాడు గుర్రుపెట్టి నిద్రపోతున్నాడు. అర్జునుడు చేతులో ఉన్న బుట్ట ఎత్తుగా పట్టుకుని పైమూత మెల్లిగా తీసి పామును అంత ఎత్తునించి మంత్రగాడి మెడమీద పడేటట్టు జార్చి చప్పున బుట్ట దూరాన చెట్లలోకి విసిరేశాడు.

మరుక్షణం మంత్రగాడికి మెళకువొచ్చింది. ఏం జరిగిందీ వాడు తెలుసుకునేలోపుగా పాము మెడమీదా, విదిలించబోతే చేతిమీదా కాట్లేసింది.

"పురుగు, పురుగు!" అని గట్టిగా కేకవేశాడు అర్జునుడు, కర్ర తీసుకొని పారిపోతున్న పామువెంట బడి బాదుతూ.

"ఏమిటది?" అన్నాడు మంత్రగాడు.

"ఇంకా నయం — కాటెయ్యలేదు?" అన్నాడు అర్జునుడు.

మంత్రగాడు ఖంగారుగా లేచి కూర్చుంటూ "కాటేసింది, కాటేసింది!" అన్నాడు.

"కాటేస్తే మాత్రమేంలే! నువు పాము కాటుకు చావవుగా! ఎంత అదృష్టం!" అన్నా డర్జునుడు పామును చంపేసి ఈడ్చి పారేస్తూ.

కాని మంత్రగాడి మొహం అంతలోనే వివర్ణమయింది. వాడు గిజగిజా తన్నుకోసాగాడు.

ఈ అలజడికి లేచి వచ్చిన మంత్రగాడి కూతురు తండ్రిని చూసి లబలబ లాడసాగింది.

"అన్నీ తెలిసినవాడే అల్లాడిపోతున్నాడు. పురుగు ముట్టింది. ఖర్మ చాలకొస్తే ఇంతే – ఏ మంత్రాలూ అక్కరకు రావు చూడు, పావం ఎంత హైరానా పడుతున్నాడో అయిపోయింది" అన్నా డర్జునుడు.

వాడు తన గొంతులో ఉన్న ఆనందాన్ని దాచటానికే ప్రయత్నమూ చెయ్యలేదు.

మంత్రగాడి కూతురు చర్రున ఎక్కణ్ణించో పొట్టి బాకు తీసి చెయ్యి పైకెత్తింది.

"ఆ! ఆ! అంత తొందర పనికి రాదు" అంటూ అర్జునుడు దాని చెయ్యి పట్టుకున్నాడు.

"అట్లా పెనుగులాడకు, సుకుమారి ప్రాణానివి తగలరాని చోట మొన తగిలితే తరువాత అనుకుని లాభం లేదు. కత్తి విడిచెయ్యి" అని అర్జునుడు హితం చెపుతున్నా వినక మంత్రగాడి కూతురు తన చెయ్యి చీరుకు పొయ్యేదాకా పెనుగులాడింది.

అంతటితో ఆ ప్రాంతాల మంత్రగాడి పీడ అంతమయింది. గుడ్డిదాన్ని పెళ్ళి చేసుకుని అర్జునుడు సుఖంగా ఉన్నాడు.

[ప్రథమ ముద్రణ : మార్చి 1942, భారతి]